

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

“Затверджую”

Проректор з науково – педагогічної
та навчальної роботи

_____ проф. Ковавленко І.М.

“Погоджено”

Декан біолого-технологічного
факультету

_____ Вечорка В.В.

ПРОГРАМА

навчальної практики студентів 1 курсу
біолого-технологічного факультету

СУМИ - 2023

УДК 636/075/

Програма навчальної практики для студентів I курсу біолого-технологічного факультету зі спеціальності “Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва” / Вечорка В.В., Рубцов І.О., Бондарчук Л.В., Приходько М.Ф.

Розглянуто і схвалено вченою радою біолого-технологічного факультету
протокол №   від   2023

Рецензенти: доктор с.-г. наук ст. наук. співробітник Інституту сільського господарства Північного Сходу НААНУ Склярєнко Ю.І.

к. с.-г. наук, доц., завідувач кафедри технології виробництва продуктів тваринництва і кінології Левченко І.В.

Навчальна практика студентів I курсу – це метод формування практичних навичок та умінь аналітичної, організаційно-управлінської, технічної, контрольної та дослідницької виробничих функцій фахівця.

1. Загальні положення

1.1. Мета практики. Основною метою навчальної практики є закріплення студентами теоретичних знань, оволодіння професійними практичними навиками, які вони будуть використовувати у своїй практичній діяльності як фахівці вищої кваліфікації в галузі тваринництва. Вона є продовженням навчального процесу у виробничих умовах, активною формою поєднання теорії і практики.

Ознайомча навчальна практика зі спеціальності носить профорієнтаційний характер. Вона знайомить студентів з галузями тваринництва та умовами роботи на тваринницьких фермах, основними технологічними операціями при виробництві тваринницької продукції, прививає практичні навички догляду за тваринами.

Навчальна практика з «Технології кормів з основами кормовиробництва» формує уміння та практичні навички визначати та розрізняти різні види кормових та отруйних рослин, оцінювати стан кормових дворів, умови зберігання кормів, їх якість, проводити польове обстеження посівів кормових культур, організувати заготівлю кормів, складати документацію на корми.

Навчальна практика з «Технології машинного доїння» формує знання та уміння по роботі з доїльними апаратами та установками, можливості проводити їх регулювання; здійснювати доїння корів, проводити догляд за молочним обладнанням.

1.2. Організаційні заходи. Практика проводиться згідно з навчальним графіком та робочою навчальною програмою. Навчальний графік розробляється деканатом і затверджується ректором. Робочі навчальні програми розробляються кафедрами відповідно до визначеного виробничими функціями фахівця змісту умінь та затверджуються деканом.

Місце проведення практики визначається наказом ректора. Проводиться навчальна практика, як правило, на базі кращих господарств області, віварії та дослідних полях СНАУ, дослідному господарстві Сумського інституту АПВ, племоб'єднанні, підприємствах переробки тваринницької продукції. Під час проходження практики організуються навчально – ознайомчі екскурсії студентів на фермерські господарства, пункти сервісного обслуговування тваринництва та інші організації, які пов'язані з їх майбутньою спеціальністю.

Керівниками практики призначаються викладачі відповідних кафедр, які за своїм фахом можуть забезпечити повне формування визначених програмою умінь та практичних навичок.

Перед початком практики студенти знайомляться з програмою практики, місцем проведення, формами звітності та керівниками. Керівники практики складають індивідуальні щоденні графіки для кожної групи у залежності від можливостей кафедри, виробництва та інших об'єктів досліджень або роботи, проводять інструктаж з техніки безпеки або організують проведення такого інструктажу на виробництві відповідальними особами. Керівники практики організують виконання інших, не передбачених програмою, робіт, якщо це необхідно для надання допомоги виробничій

сфері та упереджено відповідним наказом або розпорядженням керівників університету.

Під час практики студенти ведуть щоденник, в який записують дані про характер і об'єм виконаної роботи, одержані результати. Щоденник перевіряється викладачем, який здійснював керівництво навчальною

практикою, і на основі цього студенту виставляється оцінка за чотирьохбальною системою.

1.3. Обов'язки студентів. Під час навчальної практики студенти зобов'язані повністю виконувати програму практики, накази і розпорядження керівників університету за підлеглістю та усні розпорядження керівника практики, якщо вони не суперечать Статуту університету та Положенню про навчальний процес у вищих навчальних закладах. Практиканти виконують чинні на підприємствах правила внутрішнього розпорядку. У випадках невиконання студентами програми практики, пропусків з поважних причин, їм, як виняток, дозволяється відпрацювання практики за індивідуальними графіками, який затверджується деканом.

Студенти, які не виконали програму практики, мали пропуски без поважних причин, не допускаються до наступної екзаменаційної сесії і відраховуються з університету.

1.4. Права студентів. Студент має право на отримання повного методичного та технічного забезпечення для виконання дослідницьких, контрольних та інших робіт згідно з програмою та наказами і розпорядженнями.

Студенту може бути надана відпустка під час практики, а практика перенесена на інші терміни або за індивідуальним графіком, якщо для цього є відповідні підстави. Відпустка оформляється в деканаті факультету. Студент має право покращити оцінку за практику до початку сесії, виконавши додаткові роботи з набуття відповідних навичок та звітувавши на кафедрі.

Навчально-виробнича практика реалізується за таким навчальним планом:

2. Навчальний план практики

Назва дисципліни практичної підготовки	Тривалість, годин	Форма звітності
Технологія кормів	30	Колекційні зразки кормів
Ознайомча зі спеціальності	30	Щоденник
Технологія машинного доїння	30	Щоденник

3. Зміст практики

під час навчальної практики студент набуває таких практичних навичок:

3.1. Ознайомча зі спеціальності

- оцінювати та характеризувати технології виробництва основних видів тваринницької продукції (молока, яловичини, свинини, яєць та ін..)
- набуває професійних навиків по утриманню тварин і догляду за ними (годівля, поїння та ін.);
- проведення основних зоотехнічних заходів : зважування, нумерація та ін.
- характеризувати сільськогосподарських тварин та птахів за основними продуктивними та репродуктивними якостями;

3.2. Технологія машинного доїння

- знати анатомо-фізіологічні основи доїння корів;
- проводити оцінку вим'я і відбір корів за природністю до машинного доїння;
- знати будову доїльних апаратів та установок, їх основні технологічні параметри та проводити їх регулювання;
- здійснювати доїння корів: підготовка апаратури і корів, доїння .
- проводити догляд за доїльними апаратами та молочним обладнанням;

- знати вимоги по техніці безпеки при роботі з тваринами та доїльним обладнанням.

3.3. Технологія кормів

- проводити облік та оцінку якості кормів;
- розраховувати для господарства потребу в пасовищах та в матеріалах для їх обладнання;
- вміти обладнувати загони для випасання худоби;
- розраховувати потребу в зеленій масі для заготівлі запланованої кількості сіна, сінажу та силосу;
- вміти обробляти посіви кормових культур, збирати урожай зеленої маси (сіножаття, сушіння, скирдування);
- вміти приготувати кормосуміші із зернових кормів;
- проводити польове обстеження сіяних багаторічних трав, визначати густоту, фазу росту, характер відростання та розробляти заходи догляду за посівами;
- визначати стан сховищ для зберігання кормів, їх місткість, умови зберігання заготовлених кормів;
- вміти складати документацію на корми, що зберігаються на кормовому дворі.

4. Завершення практики

По завершенню практики з певної дисципліни студент звітує керівникові практики про виконання програм і здає на кафедру в установлені терміни відповідні звітні матеріали /гербарій, колекція комах та інше /.

Керівники практики оцінюють звітні матеріали і з урахуванням виконавчої та трудової дисципліни під час проходження студентами практики виставляють у відомість оцінки з дисципліни за чотирьохбальною системою.